

Opschalen en versnellen noodzakelijk

Energie Beheer Nederland (EBN) staat als organisatie midden in de energietransitie, de overgang naar een duurzaam energiesysteem. CEO Jan Willem van Hoogstraten ziet dat Nederland op alle fronten hard werkt aan duurzame oplossingen. "Toch moet het sneller via robuuste projecten die substantieel bijdragen aan de klimaatdoelstellingen. Verregaand samenwerken is noodzakelijk. Publiek en privaat."

Tot 2030 moet er nog veel gebeuren voor realisering van 49% minder CO₂-uitstoot ten opzichte van 1990. De uitdaging ligt op tafel om een duurzaam, betaalbaar en betrouwbaar energiesysteem te bouwen. "Van een fossielgedreven en uitermate betrouwbaar systeem de overgang maken naar een geheel duurzaam en net zo betrouwbaar systeem. Zover zijn we vandaag de dag nog niet", aldus Jan Willem van Hoogstraten. "De aanvoer van zonne- en windenergie bijvoorbeeld, is te afhankelijk van het weer. En bovendien: alleen daarmee gaan we het niet redden. De energietransitie vraagt om geïntegreerde oplossingen waarbij we delen van het oude systeem verbinden met nieuwe oplossingen. Het is geen eenvoudige opgave, maar met alle kennis die in Nederland aanwezig is moeten we de juiste stappen kunnen zetten. Samenwerken en dwarsverbanden leggen zijn daarbij cruciaal. Evenals een verregaande samenwerking tussen private en publieke partijen."

Versnellen energietransitie

EBN is zestig jaar geleden opgericht om het overheidsbelang te vertegenwoordigen voor onze olie- en gaswinning. Door opsporing, ontwikkeling, transport, opslag en verkoop van gas leverde EBN een aanzienlijke bijdrage aan de totale aardgasbaten van ruim 300 miljard euro. Omdat Nederland langzaam van het gas af gaat, verandert echter de rol van de organisatie. De focus gaat naar het verduurzamen van de traditionele gaswaardeketen. Van Hoogstraten: "Onze nieuwe missie is het verbinden van partijen om zo een bijdrage te leveren aan het versnellen van de energietransitie. Met toepassingen en duurzame alternatieven voor fossiele energiebronnen. Wij noemen dat de verduurzaming van de gaswaardeketen."

Organisaties als EBN vervullen een sleutelrol bij het aanjagen van publiek-private samenwerkingsverbanden. EBN heeft een verbindende rol bij duurzame energieoplossingen zoals aardwarmtewinning, CO₂-opslag in lege gasvelden, ondergrondse energieopslag, waterstof en groen gas.

Potentie aardwarmte

Volgens EBN is de potentie van aardwarmte als duurzame energiebron aanzienlijk. Samen met de sector stelde de organisatie het Masterplan Aardwarmte in Nederland op. Dit plan geeft de routekaart richting

Jan Willem van Hoogstraten

'ORGANISATIES ALS EBN VERVULLEN EEN SLEUTELROL BIJ HET AANJAGEN VAN PUBLIEK-PRIVATE SAMENWERKINGEN'

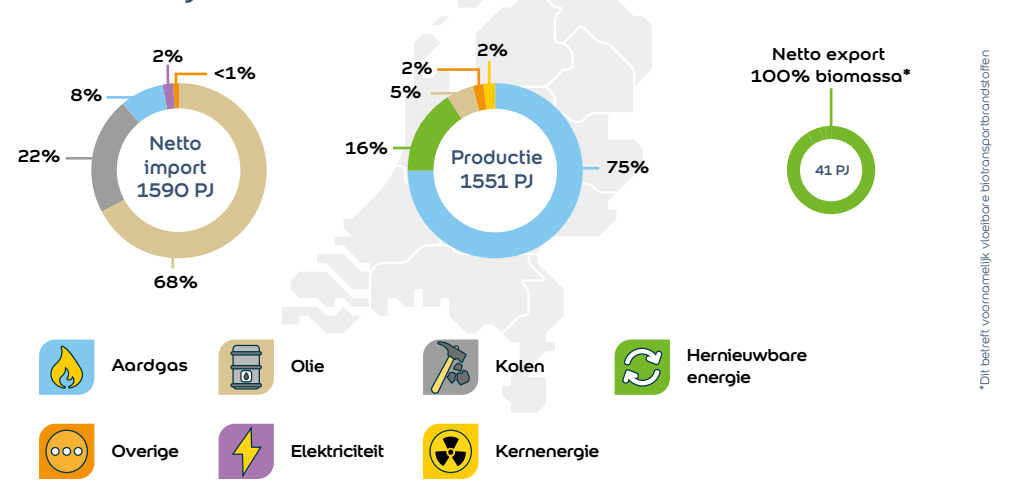
2050 aan. Het verduurzamen van de warmtevraag staat centraal, verdeeld over de industrie, glastuinbouw en gebouwde omgeving. Van Hoogstraten: “Verduurzaming van de warmtevraag levert enorme milieuwinst op.” Volgens het onlangs verschenen rapport WARM (Waarde van Aardwarmte en Regionale Mogelijkheden) heeft aardwarmte in de gebouwde omgeving een potentie van 88 petajoule; omgerekend kunnen daar zo’n 2,5 miljoen huizen mee worden verwarmd.

in de infographic Energie in Nederland. Het Nederlandse energiesysteem is in één oogopslag inzichtelijk, zoals de herkomst van energiewinning en -verbruik, en de energiebijdrage per sector.

Daarnaast fungeert EBN als facilitator van het programma Zo werkt Energie in Nederland. Samen met een groot aantal marktpartijen worden hierin alle aspecten van het energiesysteem diepgaand in kaart gebracht, en in 2021 (onder meer) in boekvorm gepresenteerd. Ook weer om

een gemeenschappelijk vertrekpunt te creëren. Van Hoogstraten: “We vinden het bij onze publieke rol horen om objectieve informatie te verkrijgen en te delen. Dat maakt het gesprek zuiverder en constructiever.”

Hoeveel energie produceert, importeert en exporteert Nederland en welke energie is dat?

“Aardwarmte kan echt het verschil maken”, aldus Van Hoogstraten. “Daarom is het essentieel dat we de komende jaren doorpakken en een groot aantal projecten van de grond tillen.” Samen met onder andere de gemeente en warmtebedrijf EnNatuurlijk staat EBN in Leeuwarden aan de wieg van het eerste geïntegreerde warmtesysteem in de gebouwde omgeving met aardwarmte als basis. “Een doorbraak. Maar achteroverleunen kan en mag niet. We blijven aanjagen. Met altijd het publieke belang als uitgangspunt.”

Geïnfomeerde dialoog

EBN adviseert het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en voert delen van het energiebeleid uit. Daarnaast wil EBN een zogeheten geïnfomeerde dialoog voeren. Of, met andere woorden, het gesprek aangaan op basis van feiten en cijfers. Zo comprimeert het alle – veelal versnipperde – energiedata

Een voorbeeld hoe feiten en cijfers in de infographic worden weergegeven

DEEL ONLINE

Publiek-private samenwerkingen

“Samenwerking zit in onze genen”, zegt Van Hoogstraten. “We participeren al zestig jaar in publiek-private samenwerkingen. Dit brengt het beste van twee werelden. Enerzijds het publieke belang, anderzijds de efficiëntie van commerciële partijen.” Een recent voorbeeld van intensieve samenwerking is Porthos, CO₂-opslag in lege gasvelden voor de Nederlandse kust. Hierin werkt EBN samen met Havenbedrijf Rotterdam en Gasunie. Van Hoogstraten: “We maken de gasvelden geschikt en leggen ook de infrastructuur aan. De petrochemische industrie bouwt installaties voor CO₂-afvang. Enorm veel afstemming, dag in, dag uit en voor elke te nemen stap, is hierin nodig. Samen met Athos, een soortgelijk project voor de kust van IJmuiden in samenwerking met onder andere Tata Steel, kunnen we een substantiële bijdrage aan de klimaatdoelstellingen leveren.” <<